

CIOROGARIU, ROMUL R.

n. 6 decembrie 1852, Pecica, jud. Arad
d. 21 ianuarie 1936, Oradea, jud. Bihor

Tatăl său, Dimitrie Ciorogariu, mic proprietar, se trage din Onciu, ținutul Hălmagiului. A fost multă vreme primarul comunei Pecica.

Școlile primare le-a făcut în localitatea natală, cele secundare le-a făcut la liceele ungurești din Arad, Pojon (Bratislava) și Hódmezővásárhely (Gimnaziul superior reformat). A absolvit Academia de Drept din Oradea (1873-1874) și Institutul Teologic din Arad (1874-1877). A studiat pedagogie și psihologie la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Leipzig (1877-1879), frecventând unele semestre și la Universitatea din Bonn. Pe tot parcursul acestui stagiu a fost finanțat de Episcopia din Arad.

În anul 1874 s-a înrolat voluntar pentru a-și face stagiul militar la Regimentul 50 Infanterie (Alba Iulia).

La 10 martie 1900 intră în cinul monahal, fiind tuns în monahism la Mănăstirea Hodoș-Bodrog de către starețul Augustin Hamza, sub numele de *Roman*.

Conform obiceiului, la absolvire a fost numit profesor la Academia teologică din Arad. A devenit directorul Seminarului Teologic arădean pentru perioada 1901-1917. După aceasta a fost numit vicar episcopal, până în 1920, când devine episcop de Oradea.

Din funcțiile pe care le-a avut, s-a implicat în proiectele bisericii: construirea clădirii Preparandiei arădene (1884) și a localului Institutului Teologic din Arad, fiind de asemenea unul dintre cei mai activi susținători ai înființării Academiei Teologice din Oradea (1923). În plan cultural a înființat Societatea pentru femei „Altarul”, a Școlii de cântăreți din Oradea, a dotat o tipografie pentru cărți bisericești, a susținut editarea revistei „Biserica și Școala” (1901-1917). S-a preocupat și de editarea anualelor Institutului teologic-pedagogic din Arad.

A susținut gruparea activistă de la Arad din cadrul Partidului Național Român, implicându-se în editarea ziarului „Tribuna Poporului”, fiind chiar redactor. Este ales în conducerea partidului. A mai susținut sub diverse forme și alte publicații: „Tribuna Bihorului”, „Cele Trei Crișuri” și „Legea Românească” (toate editate în Oradea).

Atât datorită poziției de ierarh ortodox, cât și datorită popularității de care se bucură, devine membru al CNR din comitatul Bihor.

În calitate de ierarh bisericesc va fi desemnat delegat la Marea Adunare Națională din partea Vicariatului Ortodox Român. A fost ales în Marele Sfat Național.

A publicat lucrările *Spre prăpastie* (1911) și *Zile trăite* (1926), în care relatează experiența din anii războiului mondial și mai ales anii premergători Unirii. A mai publicat în anul 1934 și lucrarea *Din trecutul revistelor și ziarelor dela noi: Speranția (1869), Lumina (1872), Biserica și școala (1887), Tribuna (1884-1912)*.

La alegerile din noiembrie 1919 a fost ales senator pentru circumscripția Aleșd. În perioada 1920-1936 a fost membru al Senatului României.

Pentru meritele sale a fost decorat cu *Steaua României* în grad de Mare Cruce, *Coroana României* în grad de Mare Cruce, *Ferdinand I* în gradul de Mare Ofițer, *Pentru Merit* în gradul de cavaler, *Vulturul României* în gradul de Comandor, *Răsplata Muncii pentru Biserică* clasa I, *Medalia jubiliară Carol I*.

În 12 iunie 1921 este ales membru de onoare al Academiei Române.